

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc
Manuscrise nu se înapoiază

Sibiu, 12 Februarie st. v.

Am început în numărul de ieri cu publicarea planului de acțiune propus de Episcopul protestant Dominic Szász pentru lupta de rasă, în vederea căreia s'a organizat „reuniunea de cultură” din Cluj.

Tragem luarea aminte a tuturor Românilor asupra acestui important act istoric.

Sunt în elaboratul zelosului Episcop mărturisiri prețioase, sunt reticențe mai prețioase încă, dar sunt mai presus de toate date foarte importante asupra punctelor, în care avem să fim atacați, și asupra modului, în care se va face atacul.

Să ni le împărțim bine toate aceste și să fim mereu treji, mereu gata de a respinge atacul.

Să nu scăpăm însă din vedere, că ceea-ce propune Episcopul Dominic Szász nu este decât o parte din întregul plan. Sunt însă în această parte o mulțime de denunțări la aparență inofensive, din care ori-și-ce om cu minte normală își construiește planul întreg.

„Reuniunea de cultură” din Cluj, — am ținut-o aceasta în mai multe rânduri, — pentru sine luată, este un lucru foarte inofensiv. Nisce oameni atât de nesocotiți ca concetățenii nostri maghiari, mai ales având să susțină lupta cu oameni atât de chibzuitori ca Românii, cu nisce fonduri de câteva sute de mii nu pot să facă vre-o treabă mare.

„Reuniunea” nu e însă decât perdeaua, în dosul căreia se desfășură lucrarea întregului aparat al puterii publice.

„Sunt înaintea de toate luptă-rea al neamului meu și numai apoi Episcop!” — așa ăce Episcopul Dominic Szász.

Care va să ăcă nu religiunea, ci rasea e pentru acest Episcop lucrul de căpetenie, și de aceea el se folosește de puterea episcopală, ca să servească cauza rasei maghiare. Când cer interesele de rasă, el se unesce contra altora coreligionari ai sei și cu catolicii, și cu Ovreii, și cu mohamedanii, chiar și cu ateistii.

Nu vom cerceta, dacă este ori nu bine să se proclame asemenea principii într-o societate, care vrea să se conserve, căci nu e treaba noastră să ferim societatea maghiară de aberațiuni. Constatăm numai, că mărturisirea aceasta a fost făcută de un Episcop, și nimeni dintre Maghiari nu s'a indignat, — ceea-ce dovedește, că principiul e admis de toți, considerat, ca un lucru, care de sine se înțelege.

Maghiarul, ori-și-unde ar fi el pus, are să servească la pre sus de toate interesele rasei maghiare: acesta e principiul.

Și întocmai precum Episcopul Dominic Szász se folosește de puterea episcopală, ca să servească cauza rasei maghiare, urmează, că Maghiarul, care nu este Episcop, ci administrator, se folosește de puterea administrativă, acela, care e judecător, se folosește de cea judecătorească, acela, care e ministru, se folosește de întregul aparat al puterii publice, ca să servească cauza rasei maghiare, — nu a întregii obștii cetățenești, ci a Maghiarilor îndeosebi.

Numai astfel devine „reuniunea de cultură” din Cluj o putere formidabilă și un mare pericol nu numai pentru noi îndeosebi, ci pentru întreaga societate omenască adunată pe pământul acesta.

Cine sunt membrii „reuniunii” din Cluj? Sunt toți funcționarii administrativi, judecătorești, didactici, bisericesci, toți direcții publice, pe care țeara aceasta și-i-a luat dintre Maghiari ori dintre cei intrați în serviciul lor. Oamenii acestia, care lucrează cu autorizațiune primită dela guvernul țării, duc în „reuniune” întreaga putere publică, care le este încredințată, și abia vom mai pute găsi în țeara aceasta vre-o direcție, în care nu ne stă față în față un reprezentant al reuniunii, un agent al ei, un gendarm al ei, care servește înainte de toate cauza unei rase.

Astfel Românul și Germanul pretutindenea, unde vine în atingere cu puterea publică, găsește oameni, care îl resping și nu pot să-l inspire încredere și în cele din urmă masele române și cele germane ale țării se pătrund de sentimentul, că tot ceea-ce se numește „stat” le este dușman neîndurat.

Acesta e pericolul politic, care ne amenință pe toți.

Mai e însă și un alt pericol cu mult mai mare: cel social.

Ceea-ce „reuniunea de cultură” din Cluj are de gând, se face de mult acum, numai că nu s'a făcut după un plan unitar și prin o acțiune premeditată.

Din elaboratul episcopului Dominic Szász aflăm, că pretutindenea printre Români și printre Sași se află Maghiari risipiți în mici insule etnice.

Cum au ajuns acești Maghiari acolo? Ei au fost duși.

Vorba e acum să fie sporiți.

Maghiarii vor să facă ceea-ce au făcut Românii în provinciile cucerite, ceea-ce au făcut Turcii în țările stăpânite de

dinșii, ceea-ce fac Rușii, care au ridicat o parte din populațiunea română a Basarabiei și au dus-o departe spre Caucaș, aducând în locurile deșerte populațiune ru-sească.

Maghiarii scapă însă din vedere un lucru: că ceea-ce au putut Românii ori pot Rușii, în partea modernizată a Europei nu se mai poate.

Românii creau coloniști de oameni privilegiați în mijlocul unor populațiuni subjugate, astfel rasa română, foarte vigoasă și foarte spornică, pusă totodată și în condițiuni mai avantajoase, a putut să se ridice în curând deasupra.

Tot astfel și Turcii așezați printre Bulgari și Greci erau oameni liberi puși în mijlocul unor mase subjugate, dar treabă mare n'au făcut, fiindcă li-a lipsit vigoarea, spornicia și superioritatea etică a rasei romane.

Ear' cât pentru Ruși, ei fac, cel puțin deocamdată tot ceea-ce vreau, un lucru, care pe aici pe la noi nu se poate.

Maghiarii pot să ne facă nesuferită viața aici în țeara aceasta, pentru-ca mulți dintre noi să pribegescă, pot să se vire printre noi, ca să turbure armonia noastră socială, dar' nu mai pot să depășească un singur Român, nu mai pot să iee avereă nimeni și nu mai pot să înzestreze pe nimeni cu drepturi excepționale.

Vor cu toate acestea să facă și ei ceea-ce au făcut Românii și Turcii și fac Rușii.

Se aduc în mijlocul nostru Maghiari ca funcționari publici, ca personal de serviciu la deosebitele așezăminte publice și mai ales la căile ferate, ca coloniști ori ca muncitori cu simbrie pe domenii de ale statului ori ale proprietarilor, care sunt aproape numai maghiari.

Pentru-ca toți acești Maghiari viriți printre noi nu numai să se conserve, dar' să și devină totodată un element cu preponderanță și un puternic agent de maghiarizare, ei trebuie să aibă o pozițiune mai scutită ca Românii, să trăiască și să lucreze în condițiuni mai avantajoase.

Pozițiunea aceasta are să li-o creeze „reuniunea de cultură” din Cluj.

Parola este: pe Români și pe Sași îi apăsăm pe cât se poate, ear' pe Maghiarii risipiți printre dinșii îi ocerotim și-i ajutăm cu întregul aparat al puterii publice, care e pus la dispozițiunea noastră.

Tot așa s'a făcut și până acum, dar' nu s'a făcut cu toată consecunța: „reuniunea de cultură” are menirea de a con-

duce lucrarea aceasta după un sistem croit de mai înainte.

Nu e nimic nou lucrarea aceasta. Ovreii, care, deși foarte puțini, au ajuns încetul cu încetul la o mare înrîurire socială, tot astfel au lucrat și lucrează.

N'avem decât să cetim elaboratul Episcopului Dominic Szász, pentru-ca să ne întărim în convingerea, că și Maghiarii au primit în lupta pentru existență axioma semitică.

Este o repulsiune firească între oameni de rasă deosebită. Repulsiunea aceasta a existat și între Români și Maghiari; n'a existat însă ceea-ce se numește ură de rasă. I-au urit Românii pe nobili exploatatori, nu i-au urit însă pe Maghiari — ca Maghiari.

Ura aceasta se va produce în mod fatal atunci, când Românul va simți, că în lupta pentru existență el are în față sa întregul aparat al puterii publice, toți direcții țării, care pe Maghiari îl ocerotesc și ajută, ear' pe el îl apasă.

Și nu-i va rămâne Românului decât să se apere.

Cum? — Cum se apără toți oamenii, care vor să trăiască.

Sunt grele timpurile, în care trăim, dar' mai grele au să fie cele ce ni se pregătesc.

Dacă am fi noi singuri Români în lumea aceasta, ne-am aduna cu toții la un loc și am sta gata, nu ca gladiatorii, care strigau „Caesar! morituri te salutant!”, ci ca oameni, care țin la viața lor.

Nu sîntem însă numai noi singuri Români, și când pun cestiunea de rasă, Maghiarii angagează întregul neam românesc în luptă.

Câte vreme luptele dintre noi și Maghiari sînt politice numai, frații nostri din alte țări rămân mai mult ori mai puțin indiferenți față cu ele: îndată însă ce în luptele aceste se pune cestiunea de rasă, resimt toți Românii lovitura, ce ni se dă nouă, și o singură pornire străbate până în Nistru, până la Mare și până în Munții Epirului.

Și mai ales în nisce timpuri ca cele de astăzi o asemenea pornire e nenorocită, fiindcă poate să mine neamul românesc contra adevăratelor sale interese de conservare națională.

De aceea le ăcem și acum, ba mai ales acum le ăcem fraților nostri din alte țări: „Nu vă uitați aici, nu vă preocupați de noi, ci căutați-vă de propriile voastre

Foia „Tribunei”.

Din seara de Crăciun.

(Urmare.)

Tot icoana unui fruntaș cu avere, cu vață și trecere, ni-o dă și colinda următoare:

VI.

Ferican de el

De l-au ferecat,

Domnișorul gazdă.

Și pe el îl strigă

Trei din trei laturi,

Dela trei vaduri.

Unul că 'mi-l strigă,

De fin să-i boteze,

Altul că 'mi-l strigă,

De fin să-l cunune,

Al treilea-l strigă,

Fătat să 'și-l prindă.

Ferican de el

Din graiu și-a grăit:

„Ferican de el,

„Cela ce mă strigă,

„De fin să-i botez,

„Că eu 'mi-am gătat

„Față de metasă

„Scutec de bumbac!

„Ferican de el

„Cela ce mă strigă,

„De fin să-l cunun,

„Că eu 'mi-am gătat

„Boii bourei,

„Trage-or jugăte!

„Ferican de el,

„Cela ce mă strigă,

„Fătat să mă prindă,

„Că eu 'mi-am gătat

„Calulul înșelat,

„Paloș ferecat

„Ca la un fătat!”

În casele cu feciori neînșurați se colindă următoarele versuri, în care cu deosebire originală 'mi-s'a părut asemănarea măgulitoare a junelui cu soarele și cu luna:

VII.

Colo jos mai din jos

Joacă, joacă trei jocuri,

Trei jocuri în trei chipuri.

Dar' un joc cine 'mi-l joacă?

Soarele cu rațele.

Dar' un joc cine 'mi-l joacă?

Dară luna cu lumina.

Dar' un joc cine 'mi-l joacă?

Dară X., bun voinic*)

C'un cal mândru podobit,

*) În colecțiunea dlui G. Dem. Teodorescu în aposițiunea după numele junelui colindat este „făt frumos”, pre când la noi este totdeauna „bun voinic”.

Dar' nu i podobit cu flori,

Că-i podobit de sudori:

Joacă, joacă, calul meu,

Nebeut și nemăncat

Ca și mine neînșurat.

Că dacă m'oiu însura,

De mâncare ce 'ți-oiu da?

Tot grâu roșu vânturat,

Cu ferdela măsurat.

Da de beut ce 'ți-oiu da?

Tot vin roșu străcurat,

Cu feră măsurat!

Las acum să urmeze o serie de colinde, care se cântă în casele cu fete mari.

VIII.

Colo jos mai din jos

Este-un strat de busuioc

Cu cărare pe mijloc.

Dar' cărare cine-o face?

Face-o, face boul sur,

Cu copite potcovite,

Cu coarnele d'aurite.

Dar' în coare cine 'mi-și duce?

Dar' un leagăn de mătășă.

Dar' în leagăn cine șede?

Dară X., fată d'albă,

Și coasă și chindisescă

Chischinaue*) mari domnesci,

*) Chischindiu, cuvântul de origine maghiară, înseamnă, maramă sau batistă.

Prapori mari bisericesci,

Năfrâmi mari împărătesci.

— „Tu X., fată d'albă,

„Coasă-mi și mie-o năframă,

„Că-ți dau oi și îți dau boi

„Și-ți dau buți cu bani mărunți

„Și-ți dau care cu comoare!”

— „Nu-mi trebuie oi și boi,

„Nice buți cu bani mărunți,

„Nice care cu comoare,

„Făr' voinicul cel de-aseară,

„Ce sta 'n poartă răzimat,

„Cu păr galbin retezat,*)

„Cu iederă 'n comănac,

„Cu călțuni noi încălțat,

„Cu paloșul ferecat,

„Cum e legea junelui

„La ziua Crăciunului.”

IX.

Vine marea cât de mare,

Da de mare margini n'are,

Marginile bat munții

Și stropii bat nourii,

Dar' pe mare cine vine?

Vine lin, vine pelin,

Vine boul sur notând.

*) Este caracteristic, că la țeranii nostri numai omul blond este frumos. A fi aches sau smolț este totdeauna un defect, deși tipul brunet este destul de des în părțile aceste.

interese, căci ori-și-cât de grele ar fi timpurile ce ni se pregătesc, noi nu ne temem de ele, ne simțim destui oameni, ca să ne susținem și desvoltăm noi din vrednicia noastră aici pe pământul acesta, care e leagănul neamului nostru: dela voi nu cerem decât iubire frățească, noi așteptăm decât să ne dați mulțumirea îmbărbătătoare de a vă vedea mergând înainte și tot înainte pe calea progresului cultural, lucrând fără pregetare, ca să profităm și noi de roadele lucrării noastre culturale."

Scim unde anume avem să fim atacați și cum se va face atacul: n'am fi vrednici ca cineva în lumea aceasta să se mai intereseze de noi, dacă nu ne-am concentra toată atențiunea asupra punctelor de atac și n'am pune umăr la umăr, ca să respingem atacul.

Publicăm elaboratul Episcopului Dominic Szász, pentru-ca toți Românii să știe, care este lupta ce ni se impune, îl publicăm însă mai ales pentru-ca noi înșine să-l ținem mereu în evidență, să urmărim cu neadormită luare aminte lucrarea „reuniunii de cultură”, și mai presus de toate, să vestim pe cei în prima linie amenințați despre greutățile cu care vor avea să se lupte.

Această parte a sarcinei cade asupra cărturarilor noștri de pe la sate. Nu e vorba numai de cauza națională, ci totodată și de soarta lor și de viitorul copiilor sei, care vor ajunge în cea mai mare miserie, dacă prin *muncă străduitoare* și prin *cumpătare îndoită* poporul nu se va desvolta și întări. Opintirile ce fac Maghiarii spre a ne nimici trebuie să fie și suntem tari în convingerile, că vor și fi pentru noi tot atâtea împintări, ca să ne încordăm toate puterile, să ne ajutăm unii pe alții în lupta pentru existență și să nu le dăm ocaziune de a abusa cu oare-care aparențe de legitimitate de puterea publică în contra noastră.

Dacă cu toate acestea vor abusa, cu atât mai rău pentru dânșii, — vorba e numai, ca *abusurile să fie denunțate*, căci va veni odată timpul, când abusurile aceste vor fi aruncate și ele în cumpănă.

Deocamdată Românul cu durere pentru neamul seu nu poate să le dea fraților sei decât sfatul: „*Munciiți, fiți cumpătați, fiți oameni cu minte și nădejduiți!*”

Correspondență din Viena.

Viena, 21 Februarie n. 1887.

„Landsturm“-ul nu găsește mari simpatii în populațiune și cu cât aducerea sa la cale devine mai serioasă, cu atât mai mult entuziasmul publicului se recesece.

Jurnalele, care mai înainte fiesc-care și erau pline de atacuri contra Rusiei și făceau sgomot în mod foarte belicos cu sabia, de odată au devenit foarte pacifice și resping absolutamente orice idee de războiu. Deja se reclamă numai pentru jumătatea imperului occidentală singură o sumă de 12 milioane pentru „Landsturm“.

Afară de asta se știe astăzi deja, că se vor cere dela delegațiuni 40 milioane florini pentru întărirea provisiilor de războiu.

Astfel de sume sunt într-adevăr făcute ca să slăbească foarte mult entuziasmul pentru războiu.

Austria e săracă, finanțele ei sunt sdruncinate și acumă deja când numai un pericol de

războiu s'a tras pe orizont amenințător, hârtiile de stat austriace au vădit o cădere de curs enormă pe la toate bursele europene.

Ce s'ar face dacă ar veni lucrurile într-adevăr la războiu?

Afară de aceasta mai domnesce aci o oareșicare neplăcere din cauza, că întrebunțarea „Landsturm“-ului în Ungaria și în Cislaitania nu e tot aceeași; pe când adevă în Ungaria cei care trebuie să facă în „Landsturm“ serviciu pot fi trasi numai până în vârstă de 34 ani spre suplinire în armata activă și în rezervă, din contra cei care sunt în Cislaitania obligați la „Landsturm“ sunt trasi până în vârstă de 37 ani spre suplinire.

Aci nu pricep de ce se face în privința acasta o distincțiune, și pentru-ce jumătatea cislaitană a imperului trebuie să servească în armată cu trei ani mai mult cu obligații sei la „Landsturm“. În general e de mirat, că deodată se ucează astfel de lege asupra „Landsturm“-ului, ca „Landsturm“-ul să fie tras spre suplinirea armatei.

Că populațiunea nu e încântată de toate aceste, — se înțelege dela sine.

Tot asemenea nu trebuie să se mire cineva, că față cu lucrurile aceste aci nici că poate fi vorba de un entuziasm de războiu sau chiar gust de războiu.

Tocmai în momentul potrivit a apărut o broșură a distinsului național-econom german Schäffle, care sub titlul „Războiul apropiat în cifre“ caută să-și dea seamă de daunele, pe care le-ar ocaziona un războiu. Precum se știe, în 1870 prof. Schäffle fu ministru de comerț în Austria. Eată în esențial șirul ideilor profesorului Schäffle:

„Pericolul unui dublu războiu amenință Europa: Franța și Germania, Austria și Rusia se află față în față armate.

Ultima înfrângere a costat pe Franța aproape 10 miliarde de mărci; însă dacă cineva ia în considerație sumele, care erau necesare pentru reînlocuirea materialului de războiu, apoi ajunge la o cifră de 12 miliarde mărci.

Războiul în Statele-Unite ocazională o cheltuială de zece miliarde mărci.

Un războiu al viitorului va fi însă și mai costisitor, și ar trebui să îngreuneze pe cele patru puteri, care se vor bate cu o datorie nouă de cel puțin 30 miliarde mărci.

Din această sumă ar trebui să cadă ca la 16 miliarde mărci pe războiul între Germania și Franța, și dacă s'ar întâmpla, ca imperul german să peară, apoi ar trebui să procure partea cea mai mare a acestei sume, căci Franța dorește revanșa financiară tot așa ca și pe cea politică.

Înfrângerea deci pe câmpul de războiu însemnează pentru Germania o ridicare de impozite de cel puțin 600 milioane mărci. Germania are între marile puteri continentale ale Europei impozitele cele mai mici, cetățeanul german e absolutamente de trei ori mai puțin îngreunat decât Francezul, și cu un cuart mai puțin decât cel austriac.

Dacă prin urmare Germania, ar trebui să-și procure nouă impozite în suma de 600 milioane mărci, apoi sarcina impozitelor s'ar urca în mediu cu 12 mărci de persoană, dar' chiar această sarcină ar pute fi suportată de avutul stat.

De asemenea și Franța posedă, cu toate că populațiunea geme sub presiunea economică, încă o sursă bogată de venituri, adevărate impozite asupra veniturilor neintroduse încă.

Austria și Rusia ce să facă însă? Schäffle răspunde la această întrebare cu frasa: Aceste state ar fi mai nevoite să arunce o parte din noua sarcină prin un bancherot de stat dela cel care plătește impozite pe spatele creditorului statului.

Toate puterile au un interes să evite războiul, căci însemnează chiar pentru puțin atinsa „putere de impozite“ a Germaniei duplicarea sarcinii actuale.

Germanul plătește statului în mediu 15.1 mărci, Francezul 52.2, Austriacul 21, Rusul 12.2 mărci.

Ce e drept Rusia și Germania figurează cu aproape cifre egale, dar' puterea de impozite a imperului german e cu mult mai prepusă de cea a celui rusesc, și aceleași cifre au de aceea, dacă le luăm în considerațiune la venit, o însemnare de tot diferentă.

Germania în general are mai mici impozite, plătește pentru rachiu, tutun, bere, șampanie, și spese sume cu mult mai mici decât celelalte țări.

Asemenea și sarcina militară e în Germania relativamente mai mică decât în Franța.

Căci republica întrebunțează 16 mărci de cap a populațiunii pentru cheltuieli militare, pe când în Germania cade pe cap numai 10 mărci.

Imperul german e dar' după părerea lui Schäffle cu mult mai în stare să supoarte greutatea de războiu decât celelalte puteri, și abia ar fi atinsă financiar prin ceruta ridicare a presen-

ței de pace, care ar ocaziona în tot un plus de 43 pfenige de cap.

Situațiunea, în care se află statele europene, trebuie să facă de-adreptul spaimă; greutatea imposibilă acumă deja a devenit insuportabilă, mai presante au devenit cererile militare.

Viitorul războiu, chiar dacă facem abstracțiune de „Landsturm“, ar pune în mișcare o masă de 9.8 milioane de indiviți.

Germania și Austria dispun de 4 milioane de soldați, Rusia și Franța de 5.8 milioane combatanți. Să-și închipue cineva o luptă între 10 milioane de oameni, și capătă un tablou, care inspiră teamă de starea care amenință lumea.

Toate relațiunile de emigrațiunile popoarelor, de invasiunile Tatarilor, sună ca o idilă, dacă își reprezintă cineva această punere în mișcare a puterii fizice.

Aceasta cifră Schäffle ni-o prezintă spre a proba din nou, că Germania și Austria chiar unite, sunt militarese mai slabe, decât Rusia și Franța, și că din cauza asta o mărire a armatei germane e pe deplin dictată de circumstanțe.

Revistă politică.

Sibiin, 12 Februarie st. v.

Cu privilegiul desbaterii asupra etatului de justiție în ședința dietei ungare dela 21 l. c., ministrul ungar de finance, dl Teofil de Fábiny și-a desvoltat programul seu de lucrare. Programul e de un cuprins foarte bogat; dl de Fábiny promite codificarea dreptului privat și a dreptului penal, reformarea procedurii civile, a regulamentului pentru advocați, a procedurii disciplinare și a procedurii în afacerile funduare. Intențiunile dlui ministru ar fi deci la toată întâmplarea cele mai bune. De un deceniu încoace însă fiecare ministru de justiție a desvoltat același program, fiecare a promis foarte mult, dar' a împlinit puțin. Dela 1878 încoace stagnează legislativa judiciară, și sub mâinile lui Pauler a degenerat adevărată administrație judiciară. Misiunea dlui de Fábiny ar fi deci să îmbunătățească și să reformeze această administrație, dacă poate și mai are destul timp pentru treaba aceasta.

Deputatul dietal Ludovic de Mocsáry, publică în numărul de alaltăieri al ziarului „Egyetértés“ o scrisoare adresată alegătorilor sei din Halas, în care face unele declarații cu privire la enunțările de deunăți ale partidului independent asupra punctului seu de plecare în cestiunea naționalităților.

În introducerea scrisorii dl de Mocsáry declară, că în urma concludului de desaprobară ce l'a adus la 15 l. c. partidul independent și din 48, el a eșit din clubul partidului. Cu acest privilegiu trebuie să observe, că în cel din urmă al seu discurs el n'a trecut peste ceea-ce a spus deja în anul trecut în cestiunea naționalităților, ceea-ce în 1879 a exprimat într'un mod și mai aspru și despre ceea-ce el și-a clarificat punctul seu de vedere înaintea alegerilor încă mai înainte de a fi ales. Cu toate că partidul trebuia deja de mult să-și cunoască vederile, acesta numai acum a aflat de bine a-și exprima desaprobară și a declara, că punctul seu de plecare stă în contradicție directă cu punctul de plecare al partidului. În realitate însă vederile amânduror nu stau în contradicție directă una cu cealaltă, ci punctul seu de plecare purcede în mod foarte firesc din programul partidului. De câte-ori — se dice în scrisoarea dlui de Mocsáry — a adresat partidul independent un manifest către cetățenii țerii, totdeauna a declarat, că față cu naționalitățile va satisface pretențiilor ecuității și a egalității de drept; totdeauna figura pe drapelul partidului prelungă devisa „independenței“ și devisa libertății, egalității și frățietății. Și aceasta nu putea fi nici odată și nu poate fi nici astăzi o frasă goală, ci trebuie să se și aplice în praxă. O urmare a egalității de drept e și aceea, ca cetățenii patriei să nu fie atacați ori împedecați în susținerea și cultivarea limbii lor nici prin statul ungar nici prin societatea maghiară, ca acele legi, care au asigurat egală îndreptățire a naționalităților, mai ales legea pentru naționalități din 1868, care are titlul: „În afacerea egalei îndreptățiri naționale“ să se respecte atât cât privesc litera, cât și cât privesc spiritul acelor. Dacă zace dar' în interesul țerii, ca Maghiarii să trăească cu celelalte naționalități în armonie nealterată, atunci și executarea acelor legi se impune mai ales prin acel punct de plecare, pe care îl ocupă partidul independent și din 48. Dacă voim să ne eluptăm independența și neatîrnarea patriei, aceasta numai așa se poate întâmpla, dacă va succeda a împreuna pentru aceste aspirațiuni pe toți cetățenii țerii. Noi prea bine șcim, că idea

statului austriac unitar formează în anumite cercuri obiectul unei aspirațiuni, la care nu s'a renunțat nici odată și scim cum s'au folosit oamenii spre acest scop de frecările naționalităților din 1848. Trecând la afirmațiunile ministrului-president, Mocsáry declară, că el totdeauna a șis-o, că nici odată nu poate fi vorba de dispozițiuni federatistice, că supremația naționalității maghiare e inatacabilă și că el privesc legea pentru naționalități drept o basă, pe care noi cu toții putem să trăim în pace. Ministrului-president însă totdeauna l'a plăcut a declara simplu pe naționalități de dușmani ai patriei, spre a fi apoi preamărit drept un „învingător“ al acestor dușmani.

Am trecut și preste alegerile din Germania. Resultatul aceloră e cu deservire favorabil septenatului și fiind 299 alegeri deja cunoscute, prin urmare cu mult mai mult ca jumătate din alegerile ce aveau să se efectueze, probabil că și „Reichstag“-ul se va convoca încă înainte de efectuarea celor 45 balotagii. Se dice chiar, că acela se va convoca pe 10 sau 11 Martie și că ordinul se așteaptă deja pentru Sâmbătă.

Diarele franceze se ocupă aproape toate cu resultatul alegerilor din Germania. „La France“ dice, că resultatul alegerilor din Alsația-Lorena sunt nefavorabile Germaniei. „Le Temps“ observă în revista sa, că se pare ca și când opintirile guvernului german și ale presei oficiale au avut, cât pentru partisanii proiectelor militare, un efect nu tocmai așteptat. În Alsația-Lorena s'au ales cu o mare majoritate toți cei 15 contrari ai septenatului. Alsațianul Sibecker scrie în „National“: „Noi vom rămâne cumpătați în aprierea noastră, fiindcă suntem adânc mișcați de semnele falnicei independențe a concetățenilor nostri de odinioară. Nici o amenințare n'a putut să sgudue într'înșii puterea reamintirii. În momentul, când fiecare în Europa își aruncă ochii asupra bunului vecinului, spectacolul ce l-au oferit ei lumii dovedește mai mult ca ori-ce declarațiune, cum stă lucrul cu filosofia cuceririlor. Franța n'are să se amestece în trebile altor națiuni. Cu toate aceste ziua de 21 Februarie a. c. va rămâne neștersă în inima sa“.

Realesul deputat alsațian Cablé, care de present se află în Nizza, depeșează alegătorilor sei: „Mulțumesc, brav popor, care nu pută să fie clătinat în constanța sa nici prin amenințare nici prin înfricare!“

Biserica în serviciul „kultur-egylet“-ului.

(Urmare.)

Premițând aceste, îmi țin de datorință a aduce la cunoștință reuniunii, că eu cu ajutorul credincioșilor interesați, cu ajutorul propriului meu district și al întregii biserici reformate maghiare am pus deja în lucrare pe teritoriul districtului meu organizarea de 23 stațiuni preoțesci cercuale, respective stațiuni preoțesci-invătătoresci. Între aceste sunt 13 de acele, a căror organizare e motivată în prima linie prin înlăturarea celui mai mare pericol național și prin ajutorarea elementului maghiar neputincios și părăsit, și așa țin că e justificat și spriginul reuniunii.

Asemenea stațiuni sunt următoarele:

1. Biscaria-Petroșeni în comitatul Hunedoarii. Pe teritoriul cercurilor: Dova, Puiu și Petroșeni elementul maghiar e reprezentat prin 4940 rom.-cat. și 1699 ref. față cu 50,083 Români. Pe teritoriul misiunii Biscaria-Petroșeni sunt dintre reformați în cele două localități, mai departe în Batiz, Călan, Strei-Săcel, Nădăștia, Strei, Ruși, Obradi, Băiesci, Galați, Puiu, Ponor, Livezeni, Petrila etc. 500 Maghiari ref. în număr rotund, de a căror instruire religioasă și îngrijire sufletească până acum de abia s'a îngrijit cineva. Dintre aceste comune, în Petroșeni și în Biscaria sunt Maghiari reformați în masă mai mășoară, în număr rotund cu totul 300. Ceilalți sunt împrăsciați și sunt expuși cu totul peririi. La dotațiunea preotului cercual credincioșii contribuie cu 300 fl. și așa la leafa fundamentală mai sunt încă de lipsă 200 fl. și sub titlul de pausal de călătorie alte 200 fl. Jumătate dela cei 400 fl. l'a licuidat conventul nostru general și astfel ar fi de a se mai asigura încă 200 fl. din care jumătate va acoperi districtul. Sunt de lipsă mai departe, afară de contribuțiile credincioșilor, 600 fl. odată pentru totdeauna pentru

*) Cuscrii sunt în părțile aceste junii, cari însoțesc pe mire la nuntă, frații de mire, după-cum se numesc pe alte locuri.

Noată, noată boul sur
Cu coarnele de d'aur;
Dar' în coarne ce 'mi-și duce?
Dar' un leagăn de mătăș.
Dar' în leagăn cine șede?
Dară X., fată dalbă.
Și coasă și chindiesce
Năfrâmi mari împărătesci,
Prapori mari bisericesci
Și la pene voinicesci.
Una peană cui s'o dee?
Da s'o dee mirelui,
C'a mirit și n'a glumit.
Una peană cui s'o dee?
Da s'o dee cuscriului, *)
C'a cuscrit și n'a glumit.
Una peană cui s'o dee?
Da s'o dee junelui,
C'a junit și n'a glumit.

S. Albini.

(Va urma.)

clădirea casei parohiale în Petroșeni ori în Biscaria.

2. Parochia cercuală în Ilia-murășană de asemenea în comitatul Hunedoarei. Din punct de vedere național organizarea acesteia e o trebură ardețoare. Anume pe un teritor de 59 chilometri cuadrați locuiesc împrăștiați între 32,000 Români, 200 și vre-o câțiva Maghiari: în cele 6 comune din cercul Iliei, anume în Ilia-murășană, Leșnic, Dobra, Branișca, Gurasada și Lăpușnic. Dobra și Ilia sunt reședințele protopopiatelor gr-or. și așa perirea Maghiarilor ce trăiesc în căsătorii mixte e numai o chestiune de timp, dacă nu ne vom pune în calea ei. La dotarea parohiei cercuale credincioșii contribuie cu 200 fl. și prelungă acestia mai sunt încă de lipsă 400 fl., jumătate din acestia i-au votat deja districtul meu și conventul general. Ar fi deci de a se acoperi încă un ajutor permanent de 200 fl., și în Ilia-murășană, în reședința misiunii, pentru clădirea locuinței, odată pentru totdeauna 600 fl.

3. Parochia Clopotiva-Pistiș, tot în comitatul Hunedoarei, în cercul Hațegului. Pe acest teritor proporția numerică a naționalităților e următoarea: între 25,000 care vorbesc limba română sunt 495 rom.-cat. și 670 reformați. Afară de acestia mai sunt 195 Ovrei, 14 unitari și 17 august. În giurul bisericilor din Clopotiva și Pistiș sunt împrășciate diaspore maghiare în Brașova, Dămsuși etc. etc. Pentru dotarea parohiei cercuale districtul meu și conventul au votat deja un ajutor permanent de 300 fl. Avându-se în vedere, că în Clopotiva, unde va fi reședința, copiii maghiari cresc și per fără de nici o instrucțiune, e neîncungiurat de lipsă, a obliga pe parochiul cercual să-i instruiască pe aceia și a-i licuידa sub acest titlu un ajutor permanent de 100 fl. și pentru clădirea unei scoli corespunzătoare încă 200 fl. afară de cele 300 fl. votate deja de către convent. Aceste sume le cer dela reuniune.

4. Parochia Valea-Buiei în comitatul Târnavei-mari pe teritoriul cercului Buia-Berteau. În acest cerc trăiesc în număr rotund 672 Maghiari rom.-cat. și 393 Maghiari reformați împrășcieri printre 14,000 Români și 18,000 Germani. Cătra aceia se mai pot adăuga încă cei 31 unitari. Maghiarii reformați pe întreg teritoriul vegetează fără preot și fără învățător în St.-Mihailu (Mihályfalva), Vesūd, Buia și Salca. În numitele localități au existat biserici maghiare — după cum dovedesc mai ales clădirile ce mai există și așii în St.-Mihailu, Vesūd, — dar în decursul timpului au fost absorbite prin majoritatea covârșitoare a locuitorilor de limbă română. Episcopia rom.-cat. nu de mult a înființat în Buia parohie maghiară, care din punct de vedere național exercează o influență binefăcătoare. Dotațiunea de 150 fl., ce o dau credincioșii pentru parochia cercuală din St.-Mihailu — în urma propunerii mele — districtul meu și conventul a întregit-o la 600 fl., la care vor mai contribui cu ceva și diasporele. Reuniunea trebuie însă necondiționat să se îngrijească înainte de toate de instruirea copiilor maghiari din Mihaifalva și Vesūd, deoarece aici sunt numai scoli germane și românesce. În St.-Mihailu se poate înțelega aceasta astfel, ca parochiul cercual ce locuiesc acolo să i-se licuידeze un ajutor permanent de 100 fl. și afară de aceasta să se clădească în parohie sub un coperiș cu casa parochială o școală corespunzătoare, licuידându-se spre acest scop odată pentru totdeauna suma de 300 fl. Districtul bisericesc va crea în Vesūd stațiunea învățătoarească. Aici însemn numai atâtea, că spre clădirea școlii și a locuinței învățătoresci sunt de lipsă 500 fl. Lungă biserică stă la dispoziție un loc corespunzător. În Buia, comunitatea bisericească cu ajutorul districtului va pune la dispoziție un edificiu de școală și o locuință pentru învățător. Stațiunea învățătoarească o va organiza districtul. Reformați maghiari se mai află, afară de cei din localitățile numite, în Călvășar 16, Salca (Sálka) 58 și Răvaș (Rovás) 27. Pe acestia trebuie să i se iee parochii cercuali sub grija lor sufletească.

5. Parochia cercuală din ținutul Detrechenului în comitatul Turda-Arieș, pe Câmpie. Pe teritoriul acestei parohii cercuale, trebuie să ne îngrijim de scăparea a 350 Maghiari. Centrul natural al acestei parohii cercuale, respectiv stațiunea de preot-învățător e Detrechenul inferior, unde s'a și zidit deja noua biserică pe locul dăruit de baronul Dominic Kemény, și conventul a votat deja 500 fl. pentru clădirea casei parohiale, și afară de aceasta a mai licuידat 200 fl. ajutor permanent pentru dotarea preotului-învățător. La dotațiune sunt însă de lipsă încă cel puțin 400 fl., din care jumătate îi acoper credincioșii, ear' districtul dă un ajutor anual de 100 fl.; cer dela reuniune tot atâtea, pentru-ca preotul învățător să-și poată împlini datoria, deoarece pe tot teritoriul nu există nici o școală maghiară.

6. Parochia cercuală din ținutul Zaului-de-Câmpie, pe teritoriul cercului Ludoșului, a cărui proporțiune de naționalități e următoarea: dintre 19,700 Români sunt în comunele Zaul-de-Câmpie, Șieulia, Meneșul-de-Câmpie și Ciud 790 Maghiari rom.-cat. și 452 reformați. Elementul maghiar e reprezentat încă prin 82 unitari. Centrul natural al misiunii maghiare e Zaul-de-Câmpie, unde noua biserică s'a și clădit prin contribuțiuni benevole și unde și de casă parochială se vor îngriji comuna bisericească și proprietarii maghiari. Pentru dotațiune au votat districtul meu și conventul 200 fl. ajutor permanent, și tot cu atâtea vor contribui și poporenii. Cer dela reuniune un ajutor permanent de 200 fl., pentru care respectivul paroch districtual va fi deobligat a funcționa și ca învățător ambulant în acele localități, unde nu este nici o îngrijire de instruirea obligărilor de școală. (Va urma.)

Correspondență particulară

a „Tribunei“.

Budapesta, 22 Februarie 1887.

În 21 l. c. n. a avut loc în academia de știință de aici o prelegere, care ne interesează foarte, — mai ales în privința obiectivă. Autorul acelei prelegeri e dl Georgiu Alexi, (recte Alexics), stud. filos. la universitatea de aici. Titlul disertațiunii e: „Elemente maghiare în limba română“ (*Magyar elemek az oláhban*). Se înțelege de sine, că acest elaborat spre a pute fi cetit în academia maghiară, — a trebuit să satisfacă gustul filologilor maghiari; — și tinere limbiștii români (*a fiatal oláh nyelvész* după-cum îl numesc „Egyetértés“) a și prezentat întru adevăr o astfel de disertațiune, încât îți vine a crede, că a fost inspirat de cutare academic maghiar. (?)

În discursul său dl Alexi expune mai întâi principii generale de reciprocitate între limbi și apoi le aplică la limba rom. și mag. și constată, că Românii au împrumutat dela Unguri încă cu mult mai înainte de timpurile, din care avem documente. Despre limbistica română afirmă, că Românii pe acest teren sunt conduși de iluziuni și fantasmagorii naționale. Debachează contra filologilor români, anume contra dlui Cipariu, Maioreșcu, Hășdeu ș. a.; condamnă ortografia română atât cea etimologică, cât și cea academică (fonetică); gramatica română e greșită înaintea d-sale; direcțiunea filologilor români e tendențioasă și nebasată pe adevăr.

Dl Alexi, care vorbește într-o limbă românească cam coruptă, se abate dela principiile magistrului său, Alex. Roman. În ortografie e de principiu, ca să scriem cum se pronunță. Însă d-sa nu știe cum pronunță Românii preste tot, căci cunoaște numai limba din părțile, unde sunt Românii amestecați cu Ungurii; — după ideile d-sale s'ar cere să introducem în ortografie și gram. rom. sunetele: *ny, ty* (cânye, tyinye=câne, ține). În respectul limbei doarece, ca o limbă curat populară să se întrebuițeze, — până a cunoaște o limbă literară. — După părerea d-sale tot ce nu se aude în gura poporului, e de lăpădat din limba română. Pe câmpul filologiei române laudă pe Cihac, Miklosich, Hunfalvy, despre care dice, că au fost conduși de adevăr și numai de adevăr.

În adevăr nu-mi pot explica în deajuns ținuta dlui Alexi. D-sa scrie în foi maghiare și tracează în academia maghiară lucruri referitoare la Români. Apoi scim, cât de incapabili sunt chiar și academicii maghiari de a discuta afaceri, ce se țin de limbistica română. Dar se poate că pentru d-sa toamă această împregiurare e motiv de a scrie în limba maghiară, — scind și d-sa, că Ungurii primesc de bani buni tot ce se dice în favoarea lor fie adevărat sau neadevărat; — și că pe cel-ce dice (în favoarea lor) îl judecă de bun patriot, și-i scot ochii cu ceva funcțiune în semn de recunoștință. Și precum se vorbește, discursul dlui Alexi e numai preludiv, care în curând va fi urmărit de altele ba va primi și unele angajeamente din partea academiei maghiare.

Dacă dl Alexi ar fi pătuns de adevăr și de cauza română, ar scrie în diarele române și ar prelege în cercuri române, unde se pot discuta asemenea chestiuni. Dar așa se vede, că d-sa are speranță a pute deveni mai curând membru al academiei maghiare, decât al celei române.

Dl Alexi încă dă probe, cumcă în ce mod cultivă frații Maghiari științele, istoria, limbistica etc. Sper, că mă voi pute ocupa și în detaliu de acest discurs. I. P.

Cronica.

Moștenitorul de tron Rudolf se va duce — precum află „N. W. Tzbl.“ din isvor bine informat — în 17 sau 18 Martie n. la Berlin ca reprezentând pe împăratul Austro-Ungariei să participe la sărbările înscenate la curtea din Berlin cu prilegiul aniversării a 90-a zilei nașterii împăratului Wilhelm în 22 Martie n.

Aceste sărbări, spre a încungiura ori-ce iritațiune și osteneală a bătrânului monarch, vor fi de natură foarte intimă; se pune însă mare pond pe participarea moștenitorului de tron Rudolf la aceste sărbări.

*
Decorări. Maiestatea Sa a decorat prea grațios pentru distinsele merite câștigate pe terenul financiar: pe secretarul de stat Dr. Friederich Köffinger cu crucea ordinului St. Stefan; pe consilierul ministerial Ioan Ludvigh cu crucea de cavalier a ordinului Leopoldin și pe secretarul ministerial Demian Dragonescu cu crucea de cavalier a ordinului Francisc-Iosefin. — Mai departe a decorat pentru meritele ce și-le-a câștigat pentru biserică și patrie în decursul serviciului prețios de mai mulți ani: pe preotul și protopopul gr.-cat. din Ilieșeni (Ilyésfalva), Gregoriu Pap cu crucea de aur pentru merite.

*
Numiri. Maiestatea Sa a numit pe consilierul ministerial titular, Dr. Alexandru Weckerle de secretar de stat în ministerul de finance.

*
Primirea în școlile militare. Ministerul de război publică scrierea de concurs pentru primirea în școlile militare și în institutele de educație a fiicelor de ofițeri. Cu începutul anului școlastic 1887/88 (1 Septembrie) în școlile reale militare, 18 Septembrie în orfanotrofiul militar, în academiile militare și în școlile militare sunt de ocupat circa 300 de locuri, unele erariale de tot gratuite, altele erariale jumătate gratuite, apoi locuri, susținute din fundațiuni, și în sfârșit locuri, pentru care este de a se plăti. Aceste se împart astfel: 20 în orfanotrofiul militar, 190 pe primul și 30 pe al treilea an la școala militară reală inferioară, 60 pentru anul prim al academiilor militare și anume 30 pentru academia militară din Wiener-Neustadt, ear' alte 30 pentru academia militară tehnică din Viena. În clasa a doua și a cincina primară dela institutul de educație al fiicelor de ofițeri din Oedenburg, mai departe în clasa primă a școlii civile dela institutul de educație al fiicelor de ofițeri din Hernald sunt de a se ocupa cu începutul anului școlastic (1 Septembrie) anume 4 locuri erariale de tot gratuite din fundațiunea Elisabeta, 1 loc de tot gratuit din fundațiunea Rudolf-Stefania, 5 locuri de tot gratuite susținute de reuniunea femeilor din Oedenburg, 1 loc de tot gratuit susținut de loteria a IV de stat pentru scopuri de binefacere și 1 loc de tot gratuit susținut de fundațiunea sf. Austria-de-jos. Toate locurile aici amintite sunt menite numai pentru fiice (orfane) de ofițeri din armată.

*
Camera advocații din Timișoara aduce la cunoștința publică următoarele: Ludovic Szabó, fost advocat în Timișoara în urma morții sale, s'a șters din lista camerei; Maximilian Reiner, advocat în Timișoara din cauza boalei sale sufletești, s'a pus sub curatelă, în care interval pentru cancelaria sa e numit de curator provisor: Petru Iocovici, advocat tot acolo; — mai departe: Stefan Vogel, advocat în T.-Gyarmata părăsind teritoriul acestei camere, Dr. Alexandru Kéler, advocat în Becicherecul-mare, numindu-se de sub-jude, la cererea proprie, și Ioan Popovici, fost advocat în Delliblat în urma morții sale — s'au șters din lista acestei camere.

*
De ale gloatelor. În ministerul de honveđi se lucrează cu o grabă febrilă la organizațiunea cursului de învățământ pentru ofițerii de gloate. Mai întâi se va stabili planul de învățământ, care plan, considerându-se durata de trei săptămâni a cursului, va cuprinde numai cele neapărat de lipsă. Precum aude „B. T.“ învățământul se va mărgini la regulamentul de serviciu, știința despre arme, serviciul de pionier și puțină tactică. Prelegerile se vor ține în academia Ludovica din Budapesta și grupa întâi se va convoca în 1 Martie n., ear' celelalte succesive până la mijlocul lui Aprilie. Astfel de cursuri pentru ofițerii de gloate se vor mai înființa și la comanda jumătăților de brigadă de honveđi. Academia Ludovica nu a primit până acum nici o instrucțiune privitoare la cursuri pentru ofițeri la gloate, se așteaptă însă în toată ziua sosirea ordinațiunii ministeriale. La convocarea reflectanților notați pentru ocuparea unei funcțiuni de ofițer la gloate, se va lua în considerare mai întâi clasa de etate, apoi gradul de cultură și poziția socială, ce ocupă respectivii reflectanți.

*
Starea sanitară în Budapesta. În Viena se afirmă, că apa de beut sporesce epidemia de tifus. S'au făcut cercetări, și rezultatul a fost foarte rușinos pentru Budapesta. Din 1 până 20 Februarie n. s'au bolnăvit în Viena de tifus 20 persoane și au murit 3. Din 9 Decembrie anul trecut până în 29 Ianuarie n. a. c. s'au bolnăvit de tifus: în Berlin din 1,376.839 locuitori 149, în Hamburg din 486.462 locuitori 1026, în Viena din 769.381 locuitori 20 persoane. În Budapesta s'au bolnăvit din 24 Decembrie anul trecut până în 12 Februarie n. a. c. din 431.740 locuitori 57; față cu Viena 26 se arată, că îndoit e numărul bolnavilor de tifus din Budapesta față cu a celor din Viena.

*
Din Făgăraș i-se scrie lui „S.-D. T.“ cu data 20 Februarie n.: În 6 Februarie venise o doamnă Tiboldi, care înainte cu vre-o câțiva ani trăia în împregiurări bune la noi, aducând cu sine toate cele de lipsă pentru îngropare precum sunt sicriu de metal etc. În 7 l. c. ea a și murit și fiind asigurată la reuniunea de îngropare de aici, a putut fi îngropată cu pompă cuvenită.

*
O revoltă de țerani. În Buteni, comitatul Aradului, s'a născut o revoltă cu prilegiul reînstituirii notarului comunal de acolo Isidor Popescu, care a fost suspendat din funcțiunea sa. 70—80 de țerani cu primarul comunei în frunte se duseră la solgăbirăul din B-Sebeș pentru a cere amovarea notarului. După-ce solgăbirăul respinse cererea, țeranii, care se întorseseră acasă, înscenară cravale, și mai mulți din pătinerii notarului au fost bătuți rău. Gendarmeria, după-ce a arestat pe mai mulți, a restabilit ordinea.

*
Omor din răsunare. Păzitorul dela gara de povară din Budapesta, Ioan Remes a împușcat pe păzitorul superior de acolo Iosif Sarkadi, pentru-că acesta a fost denunțat pe Remes în mai multe rânduri la direcțiune, fiindcă acesta nu-și împlinia cu acuratețe serviciul. Asasinul a încercat să se sinucidă, dar nu i-a succedat.

*
Președintele țerii din Bucovina baronul Pino a sosit în Cernăuți. În ziua aceea s'a înmormântat primarul Klimesch, asistând mai toate cercurile populațiunii la actul funebrel.

*
Principele Bismarck ca alegător. Un interesant incident a fost — dice „Neue Freie Presse“, — când după amădi la 4½ ore principele Bismarck și-a dat votul în localul de alegere din strada Lipscei față în față cu „Reichstag“-ul. Pre când trăsura cancelarului aștepta înaintea localului de alegere, un cunoscut restaurant din Berlin, aștepta o mulțime mare pe cancelar, și când acesta eși afară, fu primit de către mulțime cu entuziastice strigăte de „să trăiască“; mulțimea urmări apoi trăsura cancelarului până către strada Wilhelm. Pre când principele Bismarck își dădu votul, un desemnător de al diarului din Londra „Graphic“ luă toată scena.

*
Principesa de Muntenegru. Principesa Milena, soția principelui Nicolae de Muntenegru, a născut în 21 Februarie o princesă. Principesa Milena, care acum este de 40 ani, s'a căsătorit la 1860, adică cu 13 ani. Din această căsătorie s'au născut 9 băieți, un prinț și 8 princese. Principesa Zorka, cea mai mare între surorile ei, numără 23 ani; ea s'a căsătorit acum sunt vre-o câțiva ani cu principele Petru Karageorgievici.

Serviciul telegrafic

„TRIBUNEI“

Budapesta, 24 Februarie n. Casa deputaților. Deputații Adam Lázár și Iuliu Horváth urgează regularea cărților funduare din Ardeal. Cel dintâi așterne un proiect de rezoluție în privința aceasta, cerând totodată executarea comasației. Ministrul de justiție răspunde, că fiecare membru al guvernului e pătuns de marea importanță a regulării raporturilor de posesiune din Ardeal. Afacerea e deja obiectul unui studiu amănunțit. Ministrul însă nu poate face o declarație obligatoare în cadrul debaterii bugetului; dînsul propune respingerea proiectului de rezoluție. (Acesta se respinge.)

Berlin, 24 Februarie n. Reichstag-ul e convocat pe 3 Martie n.

Până în noaptea trecută au fost cunoscut 352 de alegeri, dintre cari 185 septenatisti, 111 opoziționali și 56 balotagiste.

Sofia, 24 Februarie n. Poarta a rupt pourparleurile cu Zancoff.

Nizza, 24 Februarie n. În urma cutremurului de pământ ce a avut loc prin Francia de Sud și Italia, în mai multe orașe s'au întâmplat catastrofe: s'au surpat case și multe persoane au fost ucise. Pe ici pe colo stagnează și serviciul căilor ferate.

Roma, 24 Februarie n. Depretis a renunțat la formarea cabinetului pentru greutățile ivite la întregirea cabinetului și la întărirea majorității camerei. Regele a conferat cu președintele camerei Biancheri. Prin fasa nouă criza a devenit și mai grea.

Extrase bisericesci-scolare.

Posturi vacante.

— Postul de învățător gr.-or. în Dieci (diecesa Aradului) cu următoarele emolumente: 1. În bani gata 180 fl. v. a.; 2. În bucate grâu 8 cubule, cucuruz 6 cubule; 3. În lemne, pentru școală și învățător 12 stângini; 4. Fân 200 porțiuni, sau 20 măji vechi; 5. Spese conferențiale 5 fl. v. a.; 6. Spese scripturistice 5 fl. v. a.; 7. Dela liturgi pentru vii și morți 20 cr.; 8. Cuarțir, grajd pentru vite, și grădină coră-pundătoare. Afară de aceste, dacă alesul învățător va dovedi interesare și va arăta progres în învățatură cu pruncii școlari, — comitetul parochial se deobligă a-i ameliora salariul după merit. — A se adresa până la 27 Februarie n. la inspectorul școlar cerc. Georgiu Lupșia, preot în Al-Cail, per Diecs.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Bursa de Budapesta
din 23 Februarie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	97.90
" " " 4%	87.80
" " hârtie 5%	146.50
Imprumutul căilor ferate ung.	
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	96.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	124.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	113.50
Bonuri rurale ung.	103.75
" " cu cl. de sortare	103.75
" " bănațene-timșene	103.75
" " cu cl. de sortare	103.75
" " transilvane	103.75
" " croato-slavone	99.—
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	117.50
Imprumut cu premiu ung.	121.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	
Renta de hârtie austriacă	78.75
" " argint austriacă	80.—
" " aur austriacă	109.25
Losuri austr. din 1860	132.—
Acțiunile băncii austro-ungare	844.—
" " de credit ung.	286.50
" " " " austr.	277.90
Argintul	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	102.—
Galbeni împărătești	6.—
Napoleon-d'ori	10.09
Mărci 100 imp. germane	62.65
Londra 10 Livres sterlingi	128.20

Bursa de Viena
din 23 Februarie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	97.85
" " " 4%	87.50
" " hârtie 5%	147.50
Imprumutul căilor ferate ung.	
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	96.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	126.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	114.50
Bonuri rurale ung.	104.—
" " cu cl. de sortare	104.—
" " bănațene-timșene	104.—
" " cu cl. de sortare	104.—
" " transilvane	104.—
" " croato-slavone	104.50
Despăgubire pentru dițma ung. de vin	99.50
Imprumut cu premiu ung.	118.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	120.50
Renta de hârtie austriacă	79.—
" " argint austriacă	80.15
Renta de aur austriacă	109.85
Losuri austr. din 1860	133.75
Acțiunile băncii austro-ungare	849.—
" " de credit ung.	286.60
" " " " austr.	268.—
Argintul	—
Galbeni împărătești	6.01
Napoleon-d'ori	10.10
Mărci 100 imp. germane	62.70
Londra 10 Livres sterlingi	128.10

LOTERIE.

Tragerea din 23 Februarie st. n.

Brünn: 80 30 24 52 25.

Cursul pieței din Sibiu

din 24 Februarie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.36	vënd.	8.44
Lire turcesci	"	11.35	"	11.35
Imperiali	"	10.35	"	10.45
Ruble rusești	"	1.13	"	1.15

Bursa de București.

Cota oficială dela 22 Februarie st. n. 1886.

Renta amort. (5%)	Cump.	91.—	vënd.	92.—
" Rur. conv. (6%)	"	85.—	"	87 1/4
Act. de asig. Dacia-Rom.	"	—	"	—
Banca națională a României	"	930.—	"	950.—
Impr. oraș. București	"	34.—	"	36.—
Act. de asig. Națională	"	—	"	—
Credit mob. rom.	"	—	"	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	"	—	"	—
Schimb 3 luni	"	—	"	—
Societ. const.	"	—	"	142 1/2
Aur	"	18 1/4	"	19.—

Forța vitală
perdută și
slăbită

Impotență.

Ajutor sigur! Cu duș de carbon ces. reg. priv. de genitilită curează ori-și-cine pe deplin **fără urmări rele, sigur** și pentru totdeauna, de multe ori în 2 zile o impotență ce se pare incurabilă, fie cât de învechită, deasemenea și poluțiuni pe lungă o cură externă plăcută și neobservată. — Atestate dela profesori distinși și foi medicale speciale, călduroase recomandățiuni dela medici și mii de scrisori de mulțumită ale celor radical curați sfătuiesc cu desinteresare ori-cărui pacient să-și procureze numai decât dușul de carbon, care garantează succese durabile. Complet cu îndrumare de folosință și opinie medicală **fl. 5.80.**

Se trimite direct cu posta.

Cuprinsul și trimitătorul nu se pot cunoaște.

Depositar de duș de carbon ces. reg. privil.
Dr. Carol Altmann,
Institut de ordinațiune pentru morburii secrete,
Viena, VII., Mariahilferstrasse Nr. 80.
[410] 1—30

Banca generală de asigurare
„TRANSILVANIA“

[286] 43

în Sibiu,

fundată în anul 1868

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobili etc.
- pe viața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe cazul morții și pentru termouri fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauate prin foc

Sume asigurate pe viață

în a. 1869—1882 fl.	481,950.41	în a. 1869—1882 fl.	315,301.91
în a. 1883	34,761.25	în a. 1883	32,843.10
în a. 1884	24,778.08	în a. 1884	40,084.13
în a. 1885	35,702.29	în a. 1885	35,843.24
Suma fl.	577,192.03	Suma fl.	424,072.38

1,001.264 fl. 41 cr.

Conform bilanțului pentru 1885 fondurile de rezervă și garanție se urcă la

580.233 fl. 66 cr.**Prospecte și formulare se dau gratis.**

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu (Strada Cismădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agenturile generale și principale în Brașov (C. I. Münnich), Cluj și Arad, precum și prin Agenturile speciale în locurile mai însemnate.

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octomvrie 1886.

Budapesta—Predeal					Predeal—Budapesta					Budapesta—Arad—Teiuș					Teiuș—Arad—Budapesta					Copsa mică—Sibiu				
	Tren mixt	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren de persoane	Tren accelerat	Tren omnibus	Tren de persoane		Tren omnibus	Tren de persoane	Tren de persoane	Tren de persoane		Tren omnibus	Tren mixt	Tren omnibus	Tren de persoane					
Viena	11.10	7.40			București			7.30		Viena	11.10	12.10	Teiuș		11.24	2.40				Copsa mică	2.02	3.55		
Budapesta	7.40	2.—	3.10	6.20	Predeal			1.14		Budapesta	8.20	9.05	Alba-Iulia		12.19	3.59				Șeica mare	2.29	4.22		
Szolnok	11.05	4.05	5.40	9.26	Timiș			1.45		Szolnok	11.20	12.41	Vințul de jos		12.30	4.22				Loamneș	3.04	4.57		
P. Ladány	2.02	5.45	5.58	11.40	Brașov	4.16		2.32		Arad	4.10	5.45	Șibot		1.01	4.51				Ocna	3.30	5.23		
Oradea-mare	4.12	6.58	8.30	1.28	Feldioara	5.02		7.47		Glogovaț	7.04	4.30	Orăștia		1.32	5.18				Sibiu	3.50	5.43		
Várad-Velenceze		7.03	9.14	1.52	Apatia	5.43		8.24		Györök	7.22	4.43	Simeria (Piski)		2.31	6.15								
Fugyi-Vásárhely			9.24	2.—	Ágostonfalva	6.15		9.14		Pauliș	7.58	5.07	Branicea		2.52	6.35								
Mező-Telegd		7.33	10.19	2.34	Homorod	7.06		9.51		Radna-Lipova	8.17	5.19	Ilia		3.23	7.02								
Rév		8.54	11.38	3.18	Hașfalău	8.52		11.03		Conop		6.09	Gurasada		3.55	7.28								
Bratca			12.18	3.41	Sighișoara	9.31		11.26		Bérvava		6.28	Zam		4.08	7.40								
Bucia			12.54	4.01	Elisabetopole	10.16		12.—		Soborșin		7.25	Conop		4.44	8.11								
Ciucia		8.58	1.57	4.26	Mediaș	10.57		12.29		Zam		8.01	Radna-Lipova		5.30	8.46								
Huedin		9.28	3.11	5.08	Copsa mică	11.19		12.44		Gurasada		8.34	Pauliș		6.27	9.33								
Stana			3.40	5.27	Micăsasa	11.31		12.49		Ilia		8.55	Deva		6.47	9.53								
Aghiriș			4.15	5.50	Blaj	11.52		1.05		Branicea		9.19	Simeria (Piski)		9.06	7.28								
Ghirbău			4.36	6.02	Crăciunel	12.31		1.34		Șibot		9.51	Glogovaț		9.26	7.43								
Nădășel			4.56	6.24	Teiuș	12.48		1.46		Orăștia		10.35	Arad		9.46	7.59								
		10.28	5.26	6.43	Aind	1.51		2.19		Vințul de jos		11.11	Szolnok		10.21	8.28								
Cluj	11.—			7.08	Uioara	2.18		2.39		Alba-Iulia		11.43	Budapesta		8.42	11.39								
Apahida	11.19			7.36	Cucerdea	2.48		3.01		Teiuș		12.18	Viena		9.17	12.31								
Ghiriș	12.33			9.16	Ghiriș	2.56		3.08				12.36			2.32	5.12								
Cucerdea	1.06			10.—	Cluj	3.14		3.22				12.36			6.—	8.20								
Uioara	1.13			10.09	Blaj	4.01		3.56							3.—	6.05								
Vințul de sus	1.20			10.19	Stana	5.28		5.10																
Aind	1.41			10.48	Aghiriș	5.56		5.30																
Teiuș	2.10			11.34	Ghirbău	6.31		6.03																
Crăciunel	2.35			12.12	Nădășel	6.52		6.21																
Blaj	2.48			12.30	Ghirbău	7.08																		
Micăsasa	3.20			12.52	Aghiriș	7.23																		
Copsa mică	3.41			1.52	Stana	7.50		7.14																
Mediaș	4.—			2.18	Huedin	8.12		7.43																
Elisabetopole	4.35			3.03	Ciucia	8.52																		
Sighișoara	5.10			3.59	Bucia	9.10																		
Hașfalău	5.37			4.28	Bratca	9.29																		
Homorod	7.02			6.16	Rév	9.41		8.22																
Ágostonfalva	7.43			6.44	Mező-Telegd	10.24		8.48																
Apatia	8.11			7.46	Fugyi-Vásárhely	10.43																		
Feldioara	8.41			8.25	Várad-Velenceze	10.58																		
	9.21			9.15	Oradea-mare	11.—		9.13																
Brașov	1.55				P. Ladány	11.15		9.18																
Timiș	2.53				Szolnok	1.09		10.38																
Predeal	3.28				Predeal	3.29		12.20																
București	9.35				Budapesta	6.38		2.15																
					Viena	3.—		8.—																

Nota: Numerii încadrați cu linii groase înseamnă oarele de noapte.